

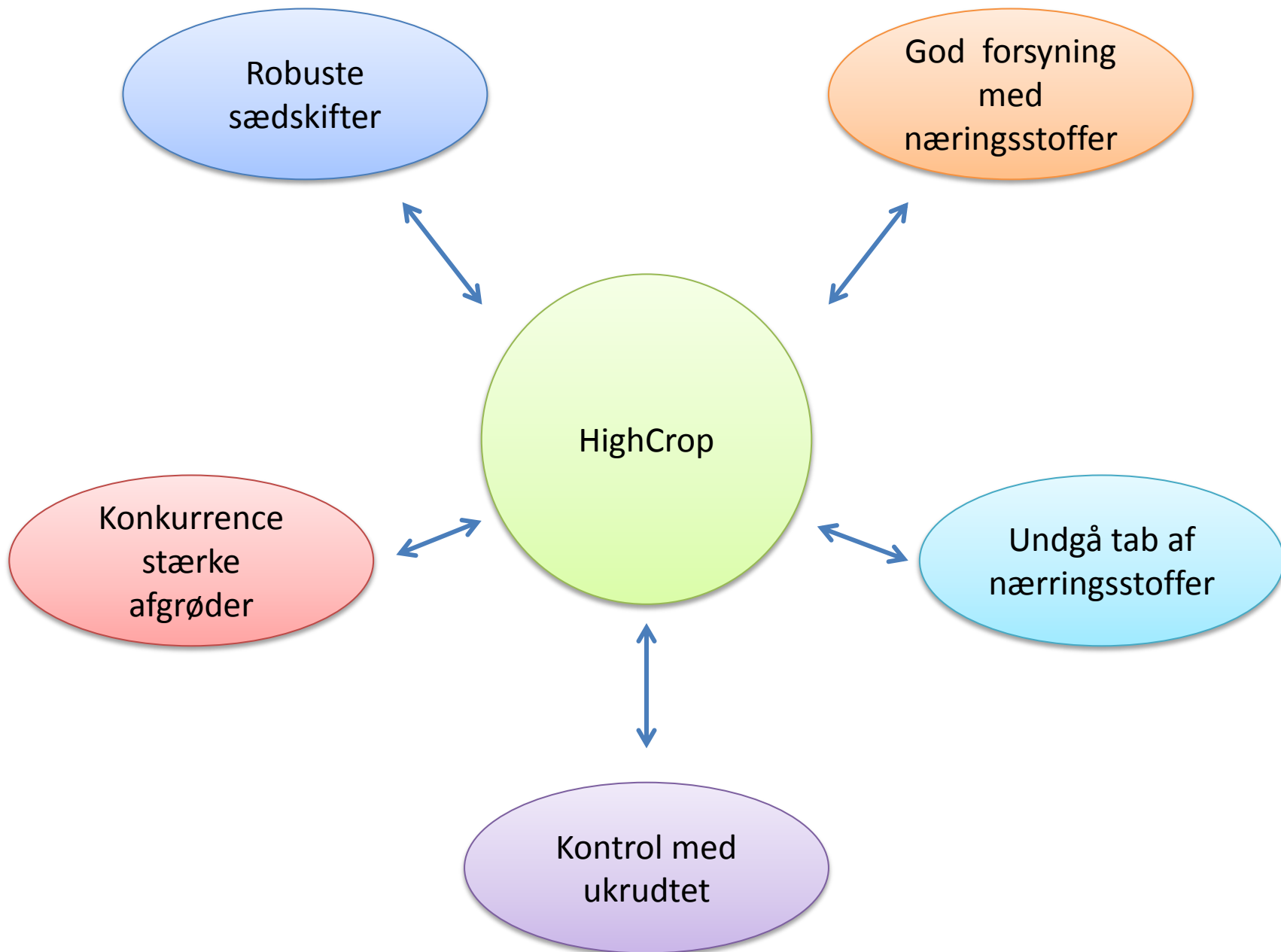
Hvordan tager landmænd beslutninger om deres sædskifte?

HighCrop Workshop
Koldkærgaard, 5. november 2012

Egon Noe
Agroøkologi
Århus universitet

Ideen bag HighCrop

- Bygger på hypotesen om at man med grundlag i den nuværende viden kan opnå meget mere robuste og højtydende økologiske planteavls produktionssystemer samtidig med en udfasning af importen af konventionel husdyrgødning
- Med udgangspunkt i denne hypotese er der formuleret en række principper som grundlag for beslutningstagning for at udvikle disse højproduktive/robuste systemer (HighCrop)

I praksis er der mange tilgange til at tage beslutninger om sædskiftet

- Vi har været ude at interviewe 10 økologiske planteavlsbedrifter inklusiv deres planteavlskonsulenter, for at undersøge muligheder og barrierer for at indføre disse principper i praksis
- I det følgende tage udgangspunkt i 3 cases der kan illustrerer arketyperiske forskelle i hvordan der træffes beslutninger i praksis.
- Med udgangspunkt i disse cases vil vi analyserer og diskuterer muligheder og barrierer i forhold til HighCrop

Entreprenør

- Omlagt 2010
 - Ca 500 ha jord i omdrift
 - GPS styret såsæt og radrenser (alle afgrøder)
 - Fokus på fremavlsafgrøder
 - 62 ha hestebønner
 - 20 % kløvergræs til slet (samarbejde med flere mælkeproducenter)
 - Max import af husdyrgødning
 - Sårbar sædskifte – meget ukrudtsbekæmpelse.
- Strategi: Høj grad kontrol

Hvededyrkeren

- 350 ha / 4 kornsiloeer
- Fokus på vinterhvede (efter kløvergræs)
- 20% kløvergræs samarbejde med mælkeproducent (næringsstof og tidsler)
- Kløver mellemafgrøde
- Max import af husdyrgødning
- Rationelle arbejdsgange
- Problemer med frøkrudt

Strategi: Høje udbytter

Handelsmanden

- Ca 950 ha (250 vedvarende græs) en del lejet jord
- Kviehotel
- Afsætning korn til brød og halm til svampedyrkning NL.
- Samarbejdsaftaler med mange husdyrproducenter
max import af husdyrsgødning
- Afgrødevalg bestemt af aftaler, aktuelle forventninger til afsætning, og maskinkapacitet
- Ingen kløvergræs
- Overvejer glutenfri afgrøder
- Store problemer med bl.a. følfod.

Strategi: Høje priser

	Principper for HighCrop				
Beslutningsstrategi Cases	Robust sædskitte	Robuste afgrøder	uafhængighed konventionel husdyrgødning	Undgå tab af næringsstof	Kontrol med ukrudtet
Entreprenøren: Høj grad af kontrol Radrenser og mange vårafgrøder	0	0	--	-	++
Hvededyrkeren: Høje udbytter Vinterhvede efter frøgræs	0	+	-	--	0
Handelsmanden: Høje priser Maltbyg -vinterrug -kløvergræs	-	-	--	0	--

Hvordan tager landmanden beslutninger om deres sædskifte

- Landmandens beslutning om afgrødevalg tager udgangspunkt i et bestemt rationale som underordner de andre hensyn.
- Det er denne rationale der også former den langsigtede udviklingsstrategi
- Landmandens beslutninger er meget bestemt af omverdensbetingelser: muligheder for afsætning, samarbejde mm.

Beslutninger i forhold til HighCrop

- Der mangler generelt incitament for at fokuserer mere på nærringsstofhusholdning, alle importerer max konventionel husdyrgødning.
- Beslutningstagning afhænger meget af optimeringsstrategien.
- Kortsigtede hensyn vejer generelt meget tungere end de langsigtede.
- Kun få eksempler på et decideret sædskifte

Udfordringer til konsulenter og beslutningsstøtte

- Bringe de langsigtede sædskifte hensyn ind i beslutningstagningen
- Bringe redskaber ind i beslutningsprocessen som kan understøtte en bedre afvejning af de forskellige hensyn, givet den enkeltes beslutningsstrategi.
- Etablere eksterne produktions relationer der kan understøtte robuste sædskifter.